

Processkrift G

om sagens fortsatte behandling

Til

Østre Landsrets 24. afdeling

I sagsnr. B-3448-14:

- 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
  - 7.
  - 8.
  - 9.
  - 10.
  - 11.
  - 12.
  - 13.
  - 14.
  - 15.
  - 16.
  - 17.
  - 18.
  - 19.
  - 20.
  - 21.
  - 22.
  - 23.
- (v/advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet
(Kammeradvokaten,
v/advokat Peter Biering)

Indholdsfortegnelse

1.	DOKUMENTBEVIS OG EDITION.....	3
1.1	Opfordringer.....	3
1.2	Editionsbegæringer.....	4
2.	SAGSØGERNES "MEDICAL REPORTS"	4
3.	VIDNEFØRELSE	6
3.1	Sagsøgte protesterer mod vidneførelse af følgende vidner:.....	6
3.1.1	Forhenværende forsvarsminister Søren Gade	6
3.1.2	Ambassadør Christian Oldenburg	7
3.1.3	Militærjurist Kurt Borgkvist	7
3.2	Sagsøgte har ingen indvendinger mod vidneførelse af følgende vidner:	7
3.2.1	De 23 sagsøgere.....	7
3.2.2	Vidnerne Kenneth Buhl, Anders Kærgaard, Jamal Hammoud, Jesper Møller Pedersen, Anders Olsen, Masoud Vahedi, John Dalby, NN 3, NN 5, NN 6, NN 7, NN 8 og ambassadør Torben Gettermann	8
3.2.3	Sagsøgernes vidner NN 1, NN 2, NN 4 og NN 9	8
3.3	Sagsøgte agter at føre følgende vidner:	9
4.	CLAIM FORM FOR JUDICIAL REVIEW AF 8. DECEMBER 2011	12
5.	BERAMMELSE AF HOVEDFORHANDLING.....	13
6.	DOKUMENTER,.....	13

Under henvisning til retsbog af 14. oktober 2016 bemærkes følgende om den fortsatte tilrettelæggelse af sagen:

1. DOKUMENTBEVIS OG EDITION

Vedrørende dokumentbevis og edition er situationen efter sagsøgtes opfattelse følgende:

Som det fremgår af duplikken af 10. september 2015, pkt. 1.2 – og som gentaget i processkrift F – er det Forsvarsministeriets opfattelse, at de dokumenter, der er fremlagt i sagen, udgør tilstrækkeligt dokumentbevis for sagens faktiske omstændigheder, jf. især bilag AG-AO, AS, AV og AZ-AÆ. Hertil kommer bilag AØ-AÅ, der blev fremlagt med mit processkrift A af 21. oktober 2015, bilag BA, der blev fremlagt med brev af 3. november 2015 og bilag CZ-DA, der blev fremlagt med mit processkrift C af 4. maj 2016.

Som **bilag DB** fremlægges endvidere TOC-logs som fremlagt som bilag 1B(9) i en mindre ekstraheret version samt en TOC-log, der udelukkende vedrører Operation Green Desert. De nu fremlagte TOC-logs er ved Værnsfælles Forsvarskommandos e-mail af 23. september 2015 udleveret til sagsøgerne i forbindelse med aktindsigtsanmodning. Forsvarsministeriet undersøger, om der kan fremskaffes en oversigt, og hvem de angivne kaldetal dækker over.

Som **bilag DC** fremlægges endvidere Forsvarets Auditørkorps' pressemeddelelse af 22. august 2016, hvoraf fremgår, at efterforskningen i sagen om, hvorvidt danske soldater i perioden juli 2004 til og med marts 2005 har handlet i strid med det nationale bestemmellesgrundlag og internationale forpligtelser i forhold til overdragelser af tilbageholdte, og om der knyttede sig strafbare forhold til, at den såkaldte "militærpolitifangedatabase" blev konstateret at være forsvundet, indstilles.

I næste processkrift pr. den 15. november 2016 vil et uddrag af den ufærdige rapport om tilbageholdte i Irak 2003-2007, udarbejdet af Forsvarskommandoens Taskforce Irak (IRTOT) og offentliggjort af Værnsfælles Forsvarskommando den 24. maj 2016, blive fremlagt.

I næste processkrift pr. den 15. november 2016 fremlægges endvidere filmen "Et civiliseret land", der blev vist på DR2 den 18. november 2014, og som belyser tilblivelsen af de såkaldte "retsmedicinske rapporter" (retssagens bilag 1B(29-37), bilag 1D(12-13) og bilag 87-97).

1.1 Opfordringer

Sagsøgerne har i processkrift 6 genfremsat de tidligere fremsatte opfordringer. I modsætning til, hvad sagsøger har oplyst retten i processkrift 6, er disse opfordringer besvaret i

tidligere processkrifter – som også anført i processkrift F, side 2. Om sagsøgerne måtte være uenig i sagsøgtes besvarelser, ændrer ikke på, at opfordringerne er blevet besvaret.

Vedlagt er en oversigt (1) over sagsøgernes fremsatte opfordringer, sagsøgtes tidligere besvarelse heraf samt sagsøgtes yderligere bemærkninger. Oversigten er struktureret således, at opfordringens nummer er angivet i 1. kolonne, opfordringens ordlyd i 2. kolonne, i hvilket processkrift opfordringen er besvaret i 3. kolonne, besvarelsen af opfordringen i 4. kolonne og yderligere bemærkninger til opfordringen i 5. kolonne.

Sagsøgerne har endvidere i brev af 14. oktober 2016 opfordret sagsøgte til ”klart at forholde sig til”, om der i november 2004 fandtes en ugentlig ”debriefing” mellem Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet. Det er sagsøgtes opfattelse, at dette spørgsmål bedst belyses ved vidneforklaringer. Det bemærkes i den sammenhæng, at sagsøgte agter at indkalde repræsentanter fra både Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet til at afgive forklaring under hovedforhandlingen, jf. pkt. 3.3. Sagsøgernes opfordring i brev af 14. oktober 2016 er hermed besvaret.

Sagsøgte minder om, at sagsøgerne endnu ikke har besvaret en række udestående opfordringer, for eksempel opfordring K i duplik af 2. marts 2012. Sagsøgte vil i næste processkrift pr. 15. november 2016 fremlægge en oversigt over de opfordringer, som sagsøgerne ikke har besvaret med deres processkrift af 8. november 2016.

1.2 Editionsbegæringer

Sagsøgerne har i processkrift 6 ligeledes genfremsat alle de tidligere fremsatte editionsbegæringer. Som beskrevet i processkrift F, side 2, har sagsøgte allerede kommenteret på editionsbegæringer i tidligere processkrifter.

Vedlagt er en oversigt (2) over sagsøgernes fremsatte editionsbegæringer, sagsøgtes tidligere bemærkninger hertil samt sagsøgtes yderligere bemærkninger. Oversigten er struktureret således, at editionsbegæringens nummer er angivet i 1. kolonne, editionsbegæringens ordlyd i 2. kolonne, i hvilket processkrift editionsbegæringen er kommenteret i 3. kolonne, bemærkningerne til editionsbegæringen i 4. kolonne og yderligere bemærkninger til editionsbegæringen i 5. kolonne.

2. SAGSØGERNES ”MEDICAL REPORTS”

Sagsøgerne har i processkrift 6, side 22, pkt. 2, anmodet om gennemførelse af en form for ”syn og skøn”, hvilket indebærer, at hver af sagsøgerne på ny skal underkastes/gennemgå en speciallægeundersøgelse. Denne undersøgelse skal efter sagsøgernes forslag foretages af ”et hold af retsmedicinere, der kan udføre deres arbejde i overensstemmelse med internationalt anerkendte retsmedicinske standarder”. Det er uklart, hvad dette nærmere indebærer, og hvorledes sagsøgerne forestiller sig, at dette skal gennemføres i praksis.

Såfremt landsretten måtte være enig med sagsøgerne i behovet for, at der gennemføres et "syn og skøn" som beskrevet i sagsøgernes processkrift 6, pkt. 2, forbeholder sagsøgte sig at fremkomme med bemærkninger til den nærmere fastlæggelse af processen, herunder hvilke læger, der skal udføre undersøgelserne, og hvilke spørgsmål, der skal besvares af lægerne.

Det er under alle omstændigheder sagsøgtes opfattelse, at en sådan fremgangsmåde vil være særdeles langvarig og omkostningstung, ligesom det er sagsøgtes opfattelse, at fremgangsmåden ikke er den mest velegnede metode til at belyse bevisværdien af de såkaldte "Medical Reports" (bilag 1B(29-37), bilag 1D(12-13) og bilag 87-97).

Det bemærkes i denne sammenhæng, at sagsøgerne samt de fem læger, der har foretaget undersøgelserne, under deres vidneforklaringer vil få lejlighed til at udtale sig om indholdet af de såkaldte "Medical Reports".

Som et alternativ til den foreslåede "syn og skøn"-model foreslår sagsøgte som nævnt i processkrift F, side 4, at de såkaldte "Medical Reports" forelægges for Retslægerådet, jf. lov nr. 60 af 25. marts 1961 om retslægerådet. Det må antages, at sagsøgerne og de fem læger, der har udarbejdet de såkaldte "Medical Reports", vedstår sig gengivelsen af deres beskrivelser i rapporterne, og det vil derfor være op til Retslægerådet at udtale sig om, hvorvidt der er sammenhæng mellem de subjektive og objektive fund og de stillede diagnoser og dragne konklusioner.

Det er på baggrund af ovenstående sagsøgtes opfattelse, at forelæggelse for Retslægerådet er den mest velegnede metode til at fastslå bevisværdien af de såkaldte "Medical Reports". Hertil kommer, at denne model er både mindre langvarig og mindre omkostningstung end den foreslåede "syn og skøn"-model.

Såfremt det ikke viser sig muligt at opnå enighed mellem parterne om, hvilke spørgsmål der skal stilles, vil det efter sædvanlig praksis være op til landsretten at afgøre dette.

Sagsøgte begærer på denne baggrund forelæggelse af de såkaldte "Medical Reports" for Retslægerådet. Vedlagt er udkast til spørgsmål til Retslægerådet. Der er udarbejdet ét udkast til fælles spørgsmål, der er relevante for alle sagsøgerne, samt et udkast til individuelle spørgsmål for hver af sagsøgerne. Det bemærkes, at sagsøgerne ikke har fremlagt en "Medical Report" for sagsøger 22.

Det bemærkes i forlængelse af ovenstående, at de såkaldte "Medical Reports" under alle omstændigheder ikke udgør tilstrækkelig bevis for, *hvor* og *hvornår* sagsøgerne er blevet

påført de fysiske og psykiske lidelser, de selv beskriver, samt for *hvem* der har påført dem disse lidelser.

3. VIDNEFØRELSE

3.1 Sagsøgte protesterer mod vidneførelse af følgende vidner:

3.1.1 *Forhenværende forsvarsminister Søren Gade*

Sagsøgerne har anført i processkrift 6, side 20, under pkt. 1.c, at ville afhøre forhenværende forsvarsminister Søren Gade.

Som nærmere redegjort for i svarskriftet vedrører sagens bevistemaer faktuelle – og operationelle – forhold vedrørende Operation Green Desert.

Operative beslutninger vedrørende Operation Green Desert blev truffet af den militære ledelse i den danske bataljon i Irak, som refererede til daværende Hærens Operative Kommando og Forsvarskommandoen (i dag Værnsfælles Forsvarskommando). Magtanvendelsesdirektivet, der var gældende på tidspunktet for operationen, blev udarbejdet af disse to kommandoer.

Hertil kommer, at alle relevante svar på folketingssspørgsmål vedrørende Operation Green Desert er fremlagt som bilag BÆ-CU. Forhenværende forsvarsminister Søren Gade har under ministeransvar afgivet en række af disse svar til Folketinget, der relaterer sig til Operation Green Desert. Disse svar er fremlagt som bilag BÆ-CA.

Hertil kommer endvidere, som nævnt ovenfor, at sagsøgte agter at indkalde repræsentanter fra både Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet til at afgive forklaring under hovedforhandlingen, jf. pkt. 3.3.

På denne baggrund må vidneforklaring afgivet af forhenværende forsvarsminister Søren Gade anses for overflødig bevisførelse, jf. retsplejelovens § 341. Forsvarsministeriet protesterer derfor mod, at forhenværende forsvarsminister Søren Gade afgiver vidneforklaring.

Hertil kommer, at vidneførelse af Søren Gade i givet fald forudsætter tilladelse fra statsministeren vedrørende hans hverv som forsvarsminister og fra Folketingets formand vedrørende hans hverv som medlem af Folketinget, jf. retsplejelovens § 169, stk. 1, ligesom hans tavshedspligt vil skulle ophæves for så vidt angår de konkrete afhøringsstemaer, som landsretten måtte fastlægge.

Ophævelsen af tavshedspligten efter retsplejelovens § 169, stk. 1, gør sig gældende for samtlige af de nedenfor nævnte personer, der enten har været eller er ansat ved en offentlig myndighed. Vidneafhøring af disse personer forudsætter derfor, at der foreligger et af lands-

retten fastslagt afhøringsstema, og at den pågældende myndighed på baggrund af det af landsretten fastlagte afhøringsstema ophæver tavshedspligten.

Som et eksempel på ophævelse af tavshedspligten begrænset til afhøringsstemaer fastlagt af landsretten vedlægges Forsvarskommandoens ophævelse af Frank Lissners tavshedspligt i forbindelse med Tarin-sagen.

3.1.2 Ambassadør Christian Oldenburg

Sagsøgerne har endvidere anført i processkrift 6, side 24, under pkt. 3.1, at ville afhøre ambassadør Christian Oldenburg.

Christian Oldenburg var dansk ambassadør i Bagdad fra juli 2005-august 2006 – dvs. efter den periode, der er relevant for den foreliggende sag – hvorfor det vil være overflødig at afhøre ham, jf. retsplejelovens § 341. Forsvarsministeriet protesterer derfor mod, at ambassadør Christian Oldenburg afgiver vidneforklaring.

Det blev under det forberedende retsmøde den 12. oktober 2016 anført, at sagsøgerne bl.a. ønskede at afhøre Christian Oldenburg om, hvilke oplysninger, han fik overleveret, da han blev udnævnt som ambassadør med tiltrædelse fra juli 2005. Spørgsmål herom vil imidlertid kunne stilles til ambassadør Torben Gettermann, som var ambassadør i den for denne sag relevante periode, og som var Christian Oldenburgs forgænger. Afhøring af Christian Oldenburg er derfor også af denne grund overflødig, jf. retsplejelovens § 341.

3.1.3 Militærjurist Kurt Borgkvist

Sagsøgerne har i udkast til tidsplan angivet at ville afhøre militærjurist Kurt Borgkvist. Sagsøgte har som bilag AU fremlagt Kurt Borgkvists rapport for juni 2004. Eftersom Kurt Borgkvists rapport således er fremlagt i sagen, må vidneforklaring af Kurt Borgkvist anses for overflødig bevisførelse, jf. retsplejelovens § 341. Forsvarsministeriet protesterer derfor mod, at Kurt Borgkvist afgiver vidneforklaring.

Det er i denne sammenhæng uden betydning, at Kurt Borgkvist i en senere udtalelse til Information, jf. bilag 103, har udtalt sig om rapporten, idet Kurt Borgkvist efter eget udsagn var i Irak i foråret og sommeren 2004, det vil sige før den for denne sag relevante periode.

3.2 Sagsøgte har ingen indvendinger mod vidneførelse af følgende vidner:

3.2.1 De 23 sagsøgere

Som anført i processkrift F, side 4, har sagsøgte ikke indvendinger imod sagsøgernes ønske om at afhøre de 23 sagsøgere som parter.

I den forbindelse **opfordres (D)** sagsøgerne til at tilkendegive, om en eller flere af sagsøgerne har taget skridt til eller opnået lovligt ophold i Danmark.

Sagsøgte foreslår i øvrigt – som også foreslået på det forberedende retsmøde den 12. oktober 2016 – at afhøringen af de 23 sagsøgere efter sædvanlig praksis sker ved simultantolkning ikke mindst af procesbesparende hensyn.

3.2.2 Vidnerne Kenneth Buhl, Anders Kærgaard, Jamal Hammoud, Jesper Møller Pedersen, Anders Olsen, Masoud Vahedi, John Dalby, NN 3, NN 5, NN 6, NN 7, NN 8 og ambassadør Torben Gettermann

Sagsøgerne har endvidere i udkast til tidsplan angivet at ville afhøre Kenneth Buhl, Anders Kærgaard, Jamal Hammoud, Jesper Møller Pedersen, Anders Olsen, Masoud Vahedi, John Dalby, NN 3 (dansk officer, der deltog i operation "Green Desert"), NN 5 (menig), NN 6 (menig), NN 7 (menig), NN 8 (dansk militærpoliti, der deltog i operation "Green Desert") og ambassadør Torben Gettermann.

Sagsøgte har ikke indvendinger herimod.

Sagsøgerne **opfordres (E)** derfor til at angive et individuel afhøringsstema for hvert af de vidner, som sagsøgerne ønsker at afhøre, og hvis vidneforklaring er betinget af, at deres tavshedspligt ophæves, jf. retsplejelovens § 169, stk. 1.

Det skal derfor også til besvarelse af sagsøgernes opfordring (23) fremhæves, at det forhold, at sagsøgte ikke har indvendinger mod, at de nævnte vidner føres, ikke er ensbetydende med, at der foreligger det fornødne samtykke efter retsplejelovens § 169, stk. 1. Et sådant samtykke vil først kunne indhentes, når der foreligger et af landsretten godkendt afhøringsstemaer for hvert enkelt vidne.

Det bemærkes, at sagsøgte – nøjagtigt som tilfældet også var i Tarin-sagen – anser alle tidligere og nuværende tjenestegørende i Forsvaret og i Udenrigsministeriet som sagsøgtes vidner i kraft af deres ansættelsesforhold, stillinger og roller i forhold til den foreliggende sag. Derfor skal de under sagens hovedforhandling afhøres af sagsøgte først.

3.2.3 Sagsøgernes vidner NN 1, NN 2, NN 4 og NN 9

Sagsøgerne har endvidere angivet at ville afhøre NN 1 (britisk officer, der deltog i operation "Green Desert"), NN 2 (britisk menig, der deltog i operation "Green Desert"), NN 4 (britisk officer, der deltog i operation "Green Desert") og NN 9 (britisk militærpoliti, der deltog i operation "Green Desert").

Sagsøgte medvirker gerne hertil, idet det bemærkes, at afhøringen dog afhænger af, om det britiske forsvarsministerium giver tilladelse hertil.

Forsvarsministeriet er i kontakt med det britiske forsvarsministerium herom, men beslutning herom fra britisk side forudsætter, at der foreligger et af landsretten fastlagt konkret og individuelt afhøringstema for de ovennævnte personer.

Sagsøgte **opfordres (F)** derfor til at angive et individuelt afhøringstema for hvert af de vidner, som sagsøgerne ønsker at afhøre, og hvis vidneforklaring er betinget af, at deres tavshedspligt ophæves, jf. retsplejelovens § 169, stk. 1.

3.3 Sagsøgte agter at føre følgende vidner:

For sagsøgtes vedkommende vil vidneførslen blive tilrettelagt efter samme model vedrørende det militære hierarki, som Østre Landsret og Højesteret besluttede i den såkaldte Tarin-sag, jf. UfR 2011, s. 456H og UfR 2013, s. 2696H.

Til besvarelse af sagsøgernes opfordring (23) skal det oplyses, at den model, der blev anvendt i Tarin-sagen, var, at vidner afhøres om – og i – den rækkefølge, som operationen uds spillede sig:

- 1) Initiativet til operationen
- 2) Efterretningerne og kontrollen heraf
- 3) Planlægningen af operationen
- 4) Kontaktforholdet mellem de britiske styrker og danske styrker
- 5) Gennemførelse af operationen
- 6) Efterspillet til operationen

Hermed er sagsøgernes opfordring (26) besvaret.

Sagsøgte agter således at føre følgende vidner efter den beskrevne model og på baggrund af et af landsretten godkendt afhøringstema:

Vidnenavn	Afhøringstema
Oberst John Dalby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Det i perioden juni 2004 til februar 2005 gældende magt-anvendelsesdirektiv ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse, herunder hvilke efterretninger, der blev modtaget, og hvordan disse efterretninger blev verificeret ▪ Hvilke informationer om irakiske styrkers behandling af tilbageholdte/krigsfanger i perioden juni 2004 til februar

	<p>2005 blev videregivet til myndighederne i Danmark, og hvad var myndighedernes reaktion herpå</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Samarbejdet mellem de britiske styrker og de irakiske styrker i perioden juni 2004 til februar 2005 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 1 (bataljonens næstkommanderende)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Det i perioden juni 2004 til februar 2005 gældende magt-anvendelsesdirektiv ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse, herunder hvilke efterretninger, der blev modtaget, og hvordan disse efterretninger blev verificeret ▪ Hvilke informationer om irakiske styrkers behandling af tilbageholdte/krigsfanger i perioden juni 2004 til februar 2005 blev videregivet til myndighederne i Danmark, og hvad var myndighedernes reaktion herpå ▪ Samarbejdet mellem de britiske styrker og de irakiske styrker i perioden juni 2004 til februar 2005 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 2 (chef for efterretningssektionen)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse, herunder hvilke efterretninger, der blev modtaget, og hvordan disse efterretninger blev verificeret
NN 1 (chef for Spejdereskadronen)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 2 (menig soldat fra Spejdereskadronen)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 3 (kommanderende for Cyan 1)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse for Cyan 1 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 4 (menig soldat, der deltog ved Cyan 1)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse for Cyan 1 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 5 (Dansk MP'er, der deltog ved Cyan 1)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ved Cyan 1 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 6 (kommanderende for Cyan 2)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse for Cyan 2

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN7 (menig soldat, der deltog ved Cyan 2)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse for Cyan 2 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 8 (Dansk MP'er, der deltog ved Cyan 2)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ved Cyan 2 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 9 (kommanderende for Cyan 3)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse for Cyan 3 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 10 (menig soldat, der deltog ved Cyan 3)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse for Cyan 3 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 11 (Dansk MP'er, der deltog ved Cyan 3)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ved Cyan 3 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 12 (kommanderende for Cyan 4)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts planlægning og gennemførelse for Cyan 4 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 13 (menig soldat, der deltog ved Cyan 4)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse for Cyan 4 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 14 (fører af transportkøretøj)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ▪ Transport af de tilbageholdte i forbindelse med Operation Green Desert ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 15 (Dansk MP'er, der deltog ved Cyan 4)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ved Cyan 4 ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 16 (soldat der ses tale på videoen (bilag o))	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 17 (soldat nr. 2 der ses tale på videoen (bilag o))	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Deserts gennemførelse ▪ Iagttagelser vedrørende de tilbageholdte
NN 18 (repræsentant for Forsvarskommandoen, der havde kontakt til bataljonen i Irak)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Det i perioden juni 2004 til februar 2005 gældende magt-anvendelsesdirektiv

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hvilke informationer om irakiske styrkers behandling af tilbageholdte/krigsfanger i perioden juni 2004 til februar 2005 blev videregivet til myndighederne i Danmark, og hvad var myndighedernes reaktion herpå ▪ Hvilke rapporter om Operation Green Desert, der blev modtaget fra Hold 4 ▪ Hvilke oplysninger om Operation Green Desert blev videregivet til Forsvarsministeriet
NN 19 (kontorchef/afdelingschef for de relevante kontorer/afdelinger i Forsvarsministeriet i den relevante periode)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Det i perioden juni 2004 til februar 2005 gældende magt-anvendelsesdirektiv ▪ Hvilke informationer om irakiske styrkers behandling af tilbageholdte/krigsfanger i perioden juni 2004 til februar 2005 blev videregivet til myndighederne i Danmark, og hvad var myndighedernes reaktion herpå ▪ Hvilke oplysninger om Operation Green Desert blev modtaget fra Forsvarskommandoen
PIO Peter Rasmussen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operation Green Desserts gennemførelse

Sagsøgerne har i udkast til tidsplan alene angivet at ville afhøre lokale tilstedeværende ved Cyan 1 og Cyan 4. Sagsøgte har i svarskrift af 2. marts 2012 i den første sag (denne sags bilag 1A(05), side 4, opfordret sagsøgerne til at redegøre nærmere for de konkrete forhold om tilbageholdelsen med henblik på at identificere, i hvilke mål de irakiske tilbageholdelser har fundet sted. Denne opfordring er ikke besvaret.

Sagsøgerne **opfordres (G)** derfor – på ny – til at tilkendegive, om de 23 sagsøgere alle er blevet tilbageholdt ved enten Cyan 1 eller Cyan 4. I bekræftende fald vil sagsøgte frafalde at føre de ovennævnte vidner, der relaterer sig til Cyan 2 og Cyan 3, idet denne vidneførelse i givet fald vil være overflødig, jf. retsplejelovens § 341.

4. CLAIM FORM FOR JUDICIAL REVIEW AF 8. DECEMBER 2011

Som anført i processkrift B af 2. maj 2016, side 3, har Forsvarsministeriet fra det britiske forsvarsministerium modtaget kopi af kravbrevet af 8. december 2011 (bilag BZ), hvorved to irakiske statsborgere, _____ og _____ har rejst krav mod det britiske forsvarsministerium ved den britiske High Court of Justice Administrative Court.

Oplysningerne om sagsøgerne i kravbrevet stemmer overens med oplysningerne på sagsøger 1 og sagsøger 9 i denne sag (navn, fødselsdato, bopæl mv.), jf. det fremlagte støttebilag A, jf. de fremlagte pas (Bilag 1B(27) og 1B(26.01), fuldmagter (bilag 3 og 26) samt ”medi-

cal reports" (bilag 29 og 1B(37), hvilket indikerer, at det er sagsøger 1 og 9 i denne sag, der forud for sagsanlægget mod Forsvarsministeriet den 19. september 2011 har rejst krav mod det britiske forsvarsministerium.

Sagsøgerne 1 og 9 **opfordres (H)** på den baggrund til at bekræfte, at det er sagsøgerne 1 og 9, der har rejst krav mod det britiske forsvarsministerium. I bekræftende fald **opfordres (I)** sagsøgerne til at oplyse, hvad status i sagen mod det britiske forsvarsministerium er.

5. BERAMMELSE AF HOVEDFORHANDLING

Sagsøgerne har vurderet, at der bør afsættes 72 retsdage til hovedforhandlingen. Sagsøgte har i processkrift F, side 5, vurderet, at der bør afsættes mindst 21 retsdage. Det er fortsat sagsøgtes vurdering, at der ikke burde være behov for mere end 21-25 retsdage.

Som også anført under det forberedende retsmøde den 12. oktober 2016 må det være landsrettens beslutning, om der er grundlag for at afsætte 72 retsdage som ønsket af sagsøgerne.

Sagsøgte vil i forbindelse med landsrettens berømmelse af sagen tilkendegive, hvilke dage, sagsøgte kan give møde, og medvirker så vidt muligt gerne til, at dette sker i 2017.

6. DOKUMENTER,

som påberåbes:

Bilag DB Journal/TOC/DANBN/IRAQ samt Journal/OP GREEN
DESERT/DANBN/IRAQ

Bilag DC Forsvarets Auditørkorps' pressemeddelelse af 22. august 2016

København, den 26. oktober 2016

Kammeradvokaten

v/Peter Biering

– Partner, Advokat (H)

